

SAMEN GELOVEN

Beleidsplan 2023-2027

vastgesteld op de kerkenraadsvergadering van 6 februari 2023

**Protestantse gemeente
Marken**

Wat wij geloven

Wij geloven met hart en ziel in de liefde van God, onze Schepper en Vader. Zijn liefde spreekt het meest tot ons hart in het leven van Jezus zijn Zoon.

Graag willen we leven en groeien in die liefde. In het vertrouwen op de Here God. En in de levende hoop op Zijn nieuwe wereld. Soms beleven we daar iets van in de christelijke gemeenschap rond Bijbel, Doop en Avondmaal.

De Heilige Geest vuurt ons aan om er voor alle mensen op Marken te zijn. En we nodigen jou uit om hierin met ons mee te doen, en mee te groeien.

Protestantse Gemeente op Marken | winter 2022

Voorwoord

Dit is het beleidsplan van de Protestantse Gemeente op Marken 2023-2027. Het ontwikkelen van beleid is een voortdurend proces, maar het is in een tijd van grote veranderingen goed om een keer 'pas op de plaats' te maken en met elkaar na te denken of en welke veranderingen er moeten komen. Nu er ruim tien jaar voorbij zijn, na het samengaan van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk op Marken in 2011, is er gekeken naar wat goed gaat en wat beter kan. Er is langzamerhand, bij de een wat sneller dan bij de ander, een gevoel ontstaan dat er één Protestantse Gemeente op Marken is.

De kerkenraad van de Protestantse Gemeente op Marken

Klaas Zondervan

Voorzitter

De Werkgroep Beleid die dit beleidplan heeft voorbereid werd bemenst door: Marten van Altena, Marie Appel, Gerdien Kaars, Huib Klink – dominee, Esther Springer, CeesJan Visser – voorzitter en Klaas Zondervan

Inhoud

Wat wij geloven	1
Voorwoord	2
Deel A – Waar we nu staan	4
I Samenleving vandaag	4
II Profiel van de gemeente	4
III Vormen van stagnatie	6
IV Sterke en zwakke kanten	8
Deel B – Waar we naar toe willen	9
1 Roeping	9
2 Kerkdiensten	10
3 Pastoraat	11
4 Diaconaat	12
5 Jeugdwerk	13
6 Middengeneratie	14
7 Vorming en toerusting	16
8 Organisatie	16
9 Middelen en gebouwen	18
Nawoord	22

DEEL A – WAAR WE NU STAAN

Het nieuwe beleidsplan valt in twee delen uiteen. In het eerste deel (A) kijken we naar waar we nu als Protestantse Gemeente op Marken staan. Hoe de samenleving waar wij deel van uit maken er vandaag de dag uitziet en welke invloed dat uitoefent op onze geloofsgemeenschap. We kijken naar de kansen en uitdagingen waar we onze gemeente voor staat. In het tweede deel (B) kijken we naar de toekomst. Om dat goed te kunnen doen schrijven we in dit eerste deel ook over de manier waarop de Marker gelooft en leeft, en hoe dat het profiel van de Protestantse Gemeente kleurt.

I Samenleving vandaag

We leven in een van de meest welvarende landen van de wereld. Toch knaagt bij velen een gevoel van onbehagen. En grote maatschappelijke ontwikkelingen voeden een gevoel van onzekerheid. We ervaren dat we maar zeer ten dele grip op het leven hebben.

De kerk en andere georganiseerde religieuze verbanden lijken te verkrumelen. Tegelijkertijd telt ons land talloze zinzoekers en is er veel belangstelling voor filosofie, ethiek en spiritueel leiderschap. Er wordt geput uit zeer diverse bronnen, heel individueel of samen met anderen. Velen zoeken naar een duiding en betekenis van de dingen die ons overkomen. Met name bij veel jongeren is er ook een verlangen ergens bij te horen. Er is behoefte aan toekomst, hoop en vertrouwen bij jongeren.

Veel mensen hebben het druk. Geen tijd voor andere dingen naast het werk en het eigen gezin. Zeker kinderen, jongeren en hun ouders ervaren een constante druk om het geluk te grijpen, om niets te missen en vooral niet te falen. Moderne media ‘sturen’ als het ware de belangstelling en het gedrag van jonge mensen.

II Profiel van de gemeente

Wat kenmerkt nu onze Protestantse Gemeente op Marken? Wie zijn we? Wat geloven we? En hoe geven we ons geloof handen en voeten? Kortom: wat is onze identiteit? We kiezen ervoor om een aantal Bijbelverhalen op te zoeken die passen bij de identiteit van onze gemeente. Maar om goed zicht te krijgen op het profiel is ook de geschiedenis van belang omdat we daarin geworteld zijn. Zo komen we tot een goed verstaan van onze situatie.

Historische wortels van de gemeente

Ruim een decennium zijn de Gereformeerde Kerk en de Hervormde Gemeente samen Protestantse Gemeente op Marken. Onze historische wortels komen meer dan een eeuw geleden bij elkaar, in de 19e eeuw. Een roerige tijd omdat er in de Hervormde Kerk een strijd woedde tegen moderne, liberale en rationalistische interpretaties van het christelijk geloof die aan Marken niet voorbij ging. Er waren Markers die hun kinderen buiten het eiland lieten dopen omdat ze weigerden hun kind in naam van geloof, hoop en liefde te laten dopen. Deze bezwaren kwamen diep uit de ziel van de gelovige Marker. De Gereformeerde Kerk ontstond in navolging van ontwikkelingen in Amsterdam, waar onder leiding van de bekende Abraham Kuyper de Gereformeerde Kerken in Nederland werden gevormd. De Hervormde Gemeente op Marken koos voor aandacht voor de confessie en de ethische richting. Je kunt vanuit dit perspectief zeggen dat de Protestantse Gemeente op Marken van oudsher een gemeente is geweest die vasthield aan het belijden – de confessie, een kerk zoals die onder leiding van de Heilige Geest in ons land is ontstaan. In de tweede helft van de 20e eeuw ontwikkelde zich in de Gereformeerde Kerk op Marken een stroming die zich sterker betrokken wist op sociale en maatschappelijke vragen en de nood van medemens en wereld.

Voor veel Markers was het christelijk geloof en de kerk iets vanzelfsprekends dat hoorde bij het dagelijkse leven. De kerk was er voor het volk. Tot op vandaag kun je daar nog de sporen van vinden in de vele lijnen die er liggen tussen de kerk en de samenleving op het eiland. Op Marken functioneert nog iets van de volkskerk.

Bijbelpassages als fundering en kapstok voor onze identiteit

Markers houden van muziek maken en zingen. Ze doen dat met hart en ziel. Veel en vaak gekozen liederen bij uitvaarten komen uit het genre van Johannes de Heer of Nederland Zingt zoals 'Lichtstad met uw paar'len poorten' of 'Ik zie een poort wijd open staan'. Een ander bekend lied dat wel eens voorbijgekomen is, is 'Door de nacht van strijd en zorgen'.

Belangrijk voor Markers is dat Bijbelverhalen een positieve grondtoon hebben en rechtstreeks tot het hart spreken. Voorbeelden hiervan zijn Psalm 121, over het vertrouwen dat onze hulp van de Heer is. En Psalm 23 met het beeld van de Here God die als de Goede Herder zijn schapen veilig leidt en met wiens stem ze vertrouwd zijn. Of Psalm 139 over het gekend zijn door de Here God en de vertrouwdheid over en weer, tussen mens en God. Evengoed als naar een Psalm, een lied van Johannes de Heer, een lied uit de Evangelische Liedbundel wordt gegrepen, put de Marker uit de popgeschiedenis van de vorige eeuw met muziek van Johnny Cash, Guns and Roses, Ramses Shaffy, Bob Dylan en Van Morrison maar ook veel Afro-Amerikaanse gospelmuziek.

III Vormen van stagnatie

Cultuur

Mensen denken God, de kerk en de christelijke gemeenschap tegenwoordig niet meer nodig te hebben voor 'het vinden van de zin van het leven'. Het lijkt alsof de kerk geen eigen stem meer heeft in de samenleving en dat mensen mondig zijn en de kerk niet meer nodig hebben. Aan de andere kant zijn er tal van influencers waar velen zich heel makkelijk door laten leiden.

Opvoeding

De kerk mist de komende generaties. Er is geen goed model van opvoeding en scholing meer. Bijbelverhalen worden nauwelijks meer gekend. De lang vanzelfsprekende instituten waar de christelijke levensbeschouwelijke waarden worden doorgegeven en die samenhang met elkaar hebben, zoals gezin, kerk en school zijn uiteen gevallen. De kerk zal zelf een leer- en inwijdingsweg moeten ontwikkelen.

Identiteit

Wie is Jezus en waar staat het christelijk geloof eigenlijk voor? Kennis is oppervlakkig, afwezig of verbrokkeld, en aangetast door: onverschilligheid, onwetendheid of vervreemding. Een samenhangende, door veel mensen gedeelde visie en kijk op de betekenis en waarde van het leven is er niet meer. Liturgische vormen en sociale ontmoeting hebben de plaats van 'theologie en leer' ingenomen. De vanouds bekende begrippen als zonde, genade, vergeving, bekering, toewijding lijken 'lege hulzen' geworden te zijn.

Lidmaatschap

Deelname is vrijblijvend geworden en 'zo nu en dan' lijkt de norm. De vormgeving van de kerk als organisatie is nu nog afgeleid van een model waarbij mensen 'volledig' meedoen; een verplichtende gemeenschap. Ook op Marken is sprake van een slinkende kern van actieve ouderen en aan de andere kant groeit het aantal mensen dat meer op afstand, zo nu en dan betrokken is wanneer hun levensweg de kerk kruist zoals bij: begrafenis, doop, kerst, familiedeelname.

Werfkracht

Marken telt ruim 1700 inwoners waarvan er ongeveer 1000 (58%) lid zijn van de christelijke gemeente. De leefbaarheid van ons eiland staat ook onder druk door een te klein of weinig gevarieerd woningaanbod en druk op voorzieningen, zoals school, zorg, sport. De laatste twee

jaar is gewerkt om op een open en uitnodigende manier mensen te betrekken bij de kerk op Marken. Denk hierbij ook aan investeringen in 'de digitale kerkdiensten'. Maar er zijn nog weinig mogelijkheden (vormen van gemeenschap en activiteit) gevonden voor mensen die minder bij het geloof betrokken zijn (geraakt) om het christelijke geloof weer meer van betekenis te laten zijn voor het (dagelijkse) leven.

Ritueel

Steeds minder mensen komen naar de (zondagse) kerkdienst. De zondagochtend is voor veel mensen een (uit)rustpunt na een drukke week van werk, gezin en vrijetijdsbesteding. De zondagse liturgie met lezen uit de bijbel, Doop en Avondmaal, de psalmen, liederen en gebeden, en het samen geloven is meer op afstand gekomen. De vertaalslag van het christelijke geloof met haar eeuwenoude (zondagse) liturgie en liturgische handelingen kan kwalitatief beter: aansprekender woordgebruik, een actuele, bijdetijdse verkondiging, bemoedigende, troostende en niet al te geladen psalmen en liederen die het hart raken. Het aanbod aan liturgie kan breder, buiten de reguliere kerkdiensten en meer in kring- of groepsverband en doordeweeks.

Leiding

Het ontbreekt aan zichtbaar en inspirerend leiderschap en aan inspiratiefiguren in de media. Leiderschap en organisatievorm hangen samen. De traditionele vorm met een gesloten bestuurscultuur is niet uitnodigend voor nieuwe mensen en leden om mee te doen. Inspirerende figuren in samenleving en media motiveren mensen. Zichtbaarheid, openheid en een heldere argumentatie waarop je aanspreekbaar bent, zijn belangrijk geworden. Kerkenraadsleden, de dominee en kerkelijk werkers zijn figuren waaraan mensen en jongeren en ouderen zich kunnen spiegelen. Het werken aan een open manier van communiceren, binnen de christelijke gemeente en naar buiten en een omgeving waarin meningen en standpunten veilig kunnen worden gedeeld is een belangrijk aandachtspunt. De organisatie van de kerkenraad, de colleges van diakenen en kerkrentmeesters, en het pastorale overleg opnieuw doordenken en herzien, vergroot de bereidheid van mensen om een actieve bijdrage te leveren aan de christelijke gemeente.

Spiritualiteit

Mensen hebben moeite hebben met het praten met anderen (in gezinnen en families) over de manier waarop geloof ons hart raakt en wat geloof betekent voor hun leven. De Marker gelooft vooral met hart en ziel maar kan daar moeilijk over praten. Een door het christelijke geloof gestempeld leven beschermt mensen die geloof niet kunnen verwoorden of die uit goede

gewoonte geloven en bij de gemeente betrokken zijn. In het verleden is soms onder dwang geprobeerd deze goede gewoonte te beschermen en dat leidde dan tot frustratie bij de kinderen. In de huidige samenleving waarin (het christelijke) geloof niet meer vanzelfsprekend is, kan deze situatie echter de geloofsoverdracht op de volgende generatie negatief beïnvloeden.

De afgenomen actieve betrokkenheid bij het christelijk geloof leidt ertoe dat veel mensen teren op de spiritualiteit van hun ouders of grootouders. Je ziet dat aan het feit dat de bekende christelijke liederen en die van Johannes de Heer, en van de Muzikale Fruitmand van de Evangelische Omroep nog onverminderd populair zijn bij uitvaartdiensten. Door de onbekendheid met de Bijbel zijn jonge mensen onzeker bij het doen van voorstellen voor liturgie. Ze zoeken terug in liturgieën van vroegere uitvaartdiensten waardoor de voornoemde liederen populair worden.

IV Sterke en zwakke kanten

Naar aanleiding van diverse gesprekken in de Werkgroep Beleid en de discussies op de gemeenteavond hebben we de volgende sterke- en zwakte inventarisatie gemaakt:

Sterkte-zwakte inventarisatie Protestantse Gemeente op Marken			
<i>Sterkten</i>	<i>Zwakten</i>	<i>Kansen</i>	<i>Bedreigingen</i>
Trouwe leden	Jonge mensen die wegtrekken uit de gemeenschap.	Betere verdeling van taken.	Geloofsoverdracht gaat verloren in gezinnen en in het onderwijs.
Diepgeworteld besef van afhankelijkheid.	Er zijn enkelen die heel veel werk verzetten.	Meer werk maken van diaconale activiteiten dichtbij: ouderen, mensen in de knel.	Er zijn geen figuren in de kerk waarmee de jeugd zich kan identificeren.
Veel leden doen een concrete taak	Er wordt weinig gepraat over het geloof.	Meer samenhang tussen pastoraat en diaconaat.	Hoge leeftijd van actieve gemeenteleden.
		Aandacht voor milieu en klimaat/Groene kerk	Financiële draagkracht/onderhoud gebouwen

DEEL B – WAAR WE NAAR TOE WILLEN

In dit deel van het beleidsplan zetten we lijnen uit voor de toekomst. Waar we ons toe geroepen weten en op welke manier we daaraan vorm willen geven in de komende jaren. Het is geen volledige beschrijving van alles wat er in onze gemeente wordt gedaan en georganiseerd. We concentreren ons op de dingen die nu belangrijk zijn.

1 Roeping

We verlangen er als Protestantse Gemeente op Marken naar dat de Bijbel, het Woord van God, zo wordt gehoord en vertolkt dat het in deze tijd klinkt als een ontdekkend, bemoedigend en hoopvol woord van genade. Dat vraagt aandachtig horen om tot verdieping van de verkondiging van het evangelie te kunnen komen, in een veelheid van vormen en op allerlei plekken. De kerk is betrokken bij de wereld en heeft oog voor actuele maatschappelijke thema's als zorg voor het kwetsbare leven, alles wat samenhangt met de coronacrisis, klimaat, migratie, zingeving, eenzaamheid, en polarisatie. In prediking en gesprek komen deze thema's ter sprake.

We willen een toegankelijke christelijke gemeente zijn die uitnodigend is voor alle mensen op Marken, waar zij zich welkom en thuis kunnen weten. Daarnaast willen we een open oog hebben voor de zorgen van mensen in het dagelijkse leven zowel dichtbij als ver weg.

We vinden het voor de vitaliteit van onze gemeente van wezenlijk belang dat we erin slagen om ruimte te geven aan kinderen en jongeren. Zodat ze kunnen aansluiten bij het geloof van hun ouders en voorouders met nieuwe vormen van geloof die hun eigen hart en leven raken. Kinderen en jongeren hebben ouders, die meestal de leeftijd hebben tussen de 20 en 50 jaar. Dit noemen we de middengeneratie. We zien het als onze roeping om deze groep gemeenteleden te helpen om het geloof in Christus vooral doordeweeks meer van betekenis te laten worden. In de hoop dat de drempel naar de zondagse kerkdiensten kleiner wordt. Geloof is voor deze middengeneratie op Marken niet ver weg en het leeft nog wel onder hen. De uitdaging is dat we als christelijke gemeente hierop weten aan te sluiten.

2 Kerkdiensten

De christelijke gemeente is een gemeenschap rond Bijbel, Doop en Avondmaal, die het verlangen heeft om Christus te volgen, te dienen en van Hem te getuigen. Door middel van het vertellen en uitleggen wat de Bijbel vandaag zeggen wil in de zondagse kerkdiensten en bijeenkomsten door de week, willen we daarin groeien. De gemeente is als lichaam van Christus een teken en instrument voor de verbinding tussen God en zijn wereld. In de kerk leren we leven van genade en worden we gevormd als mensen van God met het oog op onze plek in de samenleving. In het bijzonder gebeurt dat in de liturgie van de zondagse kerkdienst bij een open Bijbel, tijdens het vieren van het Avondmaal en vanuit de Doop. Hier klopt het hart van het christelijke geloof.

Bij een christelijke gemeente als tafelgemeenschap denken we in de eerste plaats aan de avondmaalstafel. In nauwe verbinding daarmee staan ook andere tafels in de gemeente en in de buurt. Samen eten, tijd, aandacht voor elkaar en delen zijn wezenlijk voor de kerk. Dit roept de vraag op hoe wij een verbindende gemeenschap kunnen vormen.

In de kring van het Avondmaal worden we bepaald bij de genade van God. Mensen mogen door Christus met open handen het leven als een geschenk ontvangen. Dat het Avondmaal door velen niet meer zo existentieel wordt ervaren, vraagt om verdieping en bezinning op de frequentie van het vieren. De christelijke gemeente als gemeenschap rond Bijbel, Doop en Avondmaal vraagt om uitleg, toewijding en inwijding. Dit proces van inwijding begint bij de doop en draait om levenslang leren, bekeren, loslaten, leren dienen en delen. Zoals Jezus ons dat heeft voorgedaan tijdens zijn leven op aarde.

De christelijke gemeente is een oefenplaats voor het leven, waar geleefd en geleerd wordt. Daar gaat het over de dagelijkse zorgen en vreugden, in het perspectief van de levensvragen over afkomst en bestemming, over schuld en genade, over kwetsen en verzoenen, over gezondheid en ziekte, over dood en leven, over hoe het menselijke bestaan hier en nu al verbonden is met het eeuwige leven dat komt.

Actiepunten

1. We gaan kijken naar het aanbod en de liturgische vorm(en) van de kerkdiensten. Naast de zondagmorgenviering willen we bijvoorbeeld op de zondagmiddag en/of een doordeweekse avond andere vieringsmomenten ontwikkelen. Denk hierbij aan: themadienst rond een maatschappelijk thema, zang-muziek viering, kinderviering, gezinsviering.

2. Het vertrouwd zijn met de liturgie van de kerkdiensten stimuleren door liturgische momenten rondom overlijden en uitvaarten zoals een avondgebed bij het sluiten van de kist op de avond voorafgaand aan de uitvaart.
3. De viering van het Avondmaal zal vaker gehouden worden dan de huidige 6 keer per jaar en de vorm zal 'lopend Avondmaal' of 'zittend in een kring aan de tafel' zijn.
4. De herdenking van de overledenen zal samen met nabestaanden en gemeente gehouden worden op de laatste zondag van het kerkelijke jaar.
5. Er zal een Taakgroep Vieren en Vormen worden ingesteld die naar dit aanbod (zie punt 1) gaat kijken, een programma opzet ter goedkeuring aan de kerkenraad en die er volgens uitvoering aan geeft.

3 Pastoraat

Als christelijke gemeente op Marken willen we er voor iedereen zijn. Dat komt omdat we die betrokkenheid hebben gezien in het leven van Jezus in de Bijbel. Deze pastorale roeping raakt daarom aan het hart van ons geloof en ze kleurt onze blik op de mensen om ons heen. Pastorale zorg is voor ons 'omzien naar en zorgen voor elkaars hart en ziel'. De geestelijke kant van het mens-zijn staat centraal: hoe het dagelijkse leven ons hart raakt en wat het geloof in de Here God hierin voor ons betekent. We willen met elkaar groeien in het dagelijks vormgeven van deze zorg voor elkaar. Daarbij willen we graag alle gemeenteleden aanmoedigen om ook zelf hierin actief te zijn en te blijven. In deze tijd van digitaal communiceren is concreet en lichamelijk menselijk contact maken en omzien naar elkaar belangrijker dan ooit.

Wij zien onze roeping om er voor iedereen op Marken te zijn, het best tot zijn recht komen in een proactieve pastorale houding. In een werkwijze waarin we actief omzien naar elkaar en anderen, via een groeiende en meebewegende kring van pastorale contacten in de wijk. De pastorale ouderlingen en de predikant kennen de gemeenteleden. Zij zijn vertrouwde personen als het gaat om levenscrises, ziekten, sociale problemen.

Onze pastorale roeping gaat verder dan de grenzen van het lidmaatschap van onze christelijke gemeente en reikt tot 'anderen die herderlijke zorg behoeven'. Wij zijn kerk voor het hele volk en daarom strekt onze roeping zich uit tot elk mens die de Here God op onze weg brengt.

Actiepunten

1. Wij willen groeien in 'het er voor alle mensen zijn' op Marken en tegelijk ruimte bieden aan mensen die liever wat meer op afstand van onze geloofsgemeenschap blijven.
2. In de komende jaren willen we werken aan een proactieve houding in de pastorale zorg.
3. Dit vraagt om regelmatig overleg en kwalitatief goede afstemming/afbakening van de pastorale zorg tussen ouderlingen en predikant. We willen ons hier verder in ontwikkelen en dat schriftelijk vastleggen.
4. Ouderlingen gaan een bijdrage leveren aan pastorale zorg bij levenscrises, ziekten, sociale problemen. Dat vraagt om pastorale training van alle pastorale ouderlingen.
5. We willen ook omzien naar elkaar bij vreugde en dankbaarheid. Rond huwelijksjubilea en geboorte.
6. Nieuwe gemeenteleden die op Marken komen wonen worden welkom geheten door de wijkouderling.

4 Diaconaat

Onze roeping om er voor iedereen op Marken te zijn omvat het hele menselijke bestaan. Dus niet alleen zorg voor het hart en de ziel van de mens maar ook voor het lichaam, voor het concrete leven van elke dag. Uit het leven van Jezus in de Bijbel leren we dat hij oog had voor wie metterdaad lichamelijke en materiële hulp nodig had. Zo willen ook wij met liefde en aandacht, vanuit een proactieve diaconale houding mensen helpen, die financieel en wat middelen betreft in de knel zijn gekomen.

We voelen ons allereerst en allermeeft geroepen om dichtbij, op Marken en in de regio Waterland, er voor mensen te zijn door praktische hulp te bieden en aandacht te hebben voor lichamelijke nood en zorgen in het leven. Hiermee willen we verder gaan dan het inzamelen van financiële middelen tijdens de kerkdiensten. We willen ons nog meer gaan inzetten om mensen om ons heen praktisch te helpen met een gevoeligheid voor de actualiteit zodat we helpen waar en wanneer dat nodig is.

De wereld is echter groter dan ons eiland en de regio waarin wij wonen en daarom gaat ook de menselijke nood wereldwijd ons aan het hart. We willen dat doen door financiële hulp aan diaconale projecten ergens anders in de wereld.

Zorgen voor mensen die in het leven in de knel zijn gekomen is een roeping van heel de christelijke gemeente. We willen jongeren en ouderen aanmoedigen om voor andere mensen te zorgen en ze daarin op weg helpen door de diaconale projecten en doelen toe te lichten.

Actiepunten

1. We willen de daadwerkelijke diaconale hulp (niet per se financieel) op Marken versterken. We denken aan hulp aan mensen in schuldhulpverlening, bij psychische problemen, sociaal isolement, het opvangen van vluchtelingen, of andere actuele situaties.
2. Daarom willen we de diaconale en pastorale zorg meer met elkaar gaan afstemmen. Door 2x per jaar het diaconale en pastorale dienstwerk af te stemmen in het Pastoraal Overleg. Zodat helderder wordt waar behoefte is aan diaconale hulp en zorg voor lichaam en leven.
3. Om tussentijdse (ad hoc) afstemming tussen wijkouderling en wijkdiaken gemakkelijker te maken willen we diaconale wijken instellen. Deze hebben exact dezelfde geografische afbakening als de pastorale wijken. Elke wijk valt onder de verantwoordelijkheid van 1 diaken.
4. Om goede diaconale hulp te kunnen bieden willen wij het contact met de Gemeente Waterland en de werkgroep Welzijn en zorg van de Eilandraad vernieuwen. Zodat we de kennis van beschikbare hulp vanuit de (plaatselijke) overheid op peil brengen en houden.
5. In de komende jaren willen we werken aan een proactieve houding in de diaconale zorg.
6. De toegang tot onze diaconale hulp willen we makkelijker maken door hierover bijvoorbeeld te communiceren in het kerkblad en de website.
7. Wij willen jongeren (tieners) en jonge mensen (middengeneratie) betrekken bij een praktisch diaconaal project gericht op hulpverlening (bijvoorbeeld World Servants), mogelijk ook in samenwerking met de protestants-christelijke basisschool op Marken.
8. Samenwerking met alle diaconieën van gemeenten die horen bij de Protestantse Kerk in Nederland in de regio Waterland versterken.

5 Jeugdwerk

Geloven in Jezus Christus brengt mensen geestelijke rijkdom. Onze ouders en grootouders weten hier, God-zij-dank, over mee te praten. En dat geeft ons hoop. Daarom willen we kinderen en jongeren (tieners) graag dezelfde geestelijke rijkdom als bagage meegeven. In de hoop dat zij het christelijke geloof (beter) leren kennen door de verhalen uit de Bijbel. Zodat ze uiteindelijk ook met hart en ziel in Jezus gaan geloven als ze ouder worden en eigen keuzes gaan maken. Deze rijkdom willen wij delen met onze kinderen en jongeren.

Om hier alles aan te doen willen we kinderen en jongeren helpen met aansprekende activiteiten waarbij ze, spelenderwijs en op een voor hen aansprekende manier, met de bijbelverhalen en met het geloof in Jezus vertrouwd kunnen raken. In een open sfeer van aandacht en gezelligheid waarin een langdurige en duurzame relatie met de kinderen en de jongeren kan ontstaan. Aan die relatie willen we aandacht besteden. In de hoop dat het geloof in Jezus Christus voor hen van betekenis blijft.

Daarom willen we met een vernieuwd programma van activiteiten kinderen, jongeren en hun ouders (de middengeneratie, meer daarover in het volgende hoofdstuk) stap voor stap met geloof bezig laten zijn. Een stappen-programma dat kan uitmonden in het deelnemen aan kerkdiensten, en dat tegelijk ruimte geeft aan een eigen mate van betrokkenheid.

Actiepunten

1. Er wordt een Taakgroep Jeugdwerk opgericht waaraan, naast de predikant en de jeugdouderling, vertegenwoordigers uit het jongerenwerk meedoen.
2. Deze taakgroep maakt een plan met een stappen-programma met activiteiten voor kinderen, jongeren en hun ouders. Na bespreking en goedkeuring door de kerkenraad geeft de Taakgroep Jeugdwerk uitvoering aan dit plan.
3. We willen de protestants-christelijke basisschool op Marken faciliteren bij het vertellen van verhalen uit de Bijbel en bij het vertellen van de betekenis van de grote christelijke feesten van Kerst, Pasen en Pinksteren.
4. Voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 8 jaar willen we 2x per jaar, op een kleinschalige en projectmatige basis, een activiteit organiseren (Kinderfestijn en/of Kliederkerk).
5. De Taakgroep Jeugdwerk gaat kijken waar inhoudelijke versterking van de activiteiten voor jongeren mogelijk is zodat bijbelverhalen spelenderwijs via aansprekende werkvormen (bijvoorbeeld Sirkelslag) worden verwerkt.
6. Voor de kinderen van 8 t/m 11 jaar willen we een kort programma ontwikkelen (van 1 of 2 avonden) waarin we vertellen over de betekenis van de Doop en het Avondmaal.

6 Middengeneratie

Voor veel Markers is geloof in God niet ver weg. Het heeft voor hen iets vanzelfsprekends. Gelukkig geldt dit ook voor een aantal mensen van de middengeneratie (twintigers, dertigers en

veertigers). Al betekent dit nog geen actieve betrokkenheid bij wat er in de christelijke gemeente gebeurt. Geloof is ook voor deze generatie jonge mensen niet onbelangrijk, en eigenlijk willen ze er wel meer aan doen, maar komt het daar in de praktijk vaak niet van. Evengoed staan we voor een grote opgave want veruit de meeste kerkgangers op zondag zijn ouder dan 60 jaar. Jonge mensen en gezinnen met kinderen ontbreken nagenoeg.

Het laat zien dat wij moeite hebben om de middengeneratie met het geloof in Jezus Christus te verbinden. Dit heeft verschillende oorzaken. Jonge mensen zijn niet zozeer op de zondag gericht. Ze zoeken eerder naar mogelijkheden om doordeweeks met geloof bezig te zijn. Je ergens voor langere termijn aan binden is lastig. Ze houden van een activiteit die kort en afzienbaar is. Nieuwe dingen trekken sneller hun aandacht, een nieuwe cursus of werkvorm. Authenticiteit en expertise is belangrijk en maakt indruk. Geloof verwoord in een eigen stijl vindt bij jonge mensen sneller gehoor evenals rechtstreeks contact met iemand met kennis en ervaring. Relaties spelen in het leven van de middengeneratie een belangrijke rol en kinderen zijn een uitgelezen kans om hen met geloof te verbinden.

We willen er alles aan gaan doen om het geloof voor deze jonge mensen (weer) van betekenis te laten worden. Dit heet pionieren. Zoeken naar vormen en manieren om dit te bereiken waarbij een langdurige relatie, vanuit oprechte belangstelling en onderlinge betrokkenheid, van wezenlijk belang is. Als christelijke gemeente willen we daarom samen met jonge mensen leven en geloven, om zo aan die relatie bouwen. In de hoop dat Jezus Christus (opnieuw) hart en ziel raakt en hun geloof nieuw leven ontvangt.

Actiepunten

1. De predikant besteedt een substantieel deel van zijn tijd en aandacht aan de relatie met de middengeneratie door bezoek (om ze te leren kennen), door beschikbaar en benaderbaar te zijn bij vragen van/in het leven (door met hen te leven). Hierin wordt hij of zij ondersteund door een aan te stellen ouderling met bijzondere opdracht voor de middengeneratie.
2. We onderzoeken de mogelijkheden om extra middelen vrij te maken om te pionieren zodat we de middengeneratie weer met het geloof verbinden.
3. Er wordt een Taakgroep Middengeneratie opgericht waarin naast de predikant en de ouderling voor de middengeneratie, jonge mensen van de middengeneratie meedoen.
4. Deze taakgroep maakt jaarlijks een programma voor de middengeneratie en geeft na goedkeuring van dit programma door de kerkenraad hier uitvoering aan.

5. We willen voor de middengeneratie ten minste 1 nieuwe pionierende activiteit ontwikkelen bedoeld om hen de gelegenheid te bieden in gesprek te gaan over geloofs- en levensvragen.

7 Vorming en toerusting

Het nieuwe stappen-programma dat we willen ontwikkelen gaat ook over de bekende vormen van leren geloven in de christelijke gemeente zoals catechisatie, belijdeniscatechisatie en bijbel- of gesprekskringen.

Deze klassieke vormen van geloofsonderwijs willen we bij de tijd brengen met een nieuwe vormgeving en aansprekende leermiddelen. Jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar worden persoonlijk uitgenodigd en aangemoedigd om de programma's van Follow Me te volgen. Voor jongeren die ouder zijn dan 17 jaar en ouderen is er een kort cursusprogramma over het christelijk geloof dat de mogelijkheid biedt om belijdenis van het geloof te doen met Pinksteren.

We willen iedereen aanmoedigen om aan te sluiten bij het programma van de bijbel- of gesprekskring zodat we kunnen groeien in geloof en vertrouwen op de Here God.

Actiepunten

1. De huidige opzet en het programma van de Gemeente Groei Groep willen we evalueren en eventueel opnieuw vormgeven door meerdere kleine groepen te vormen.

8 Organisatie

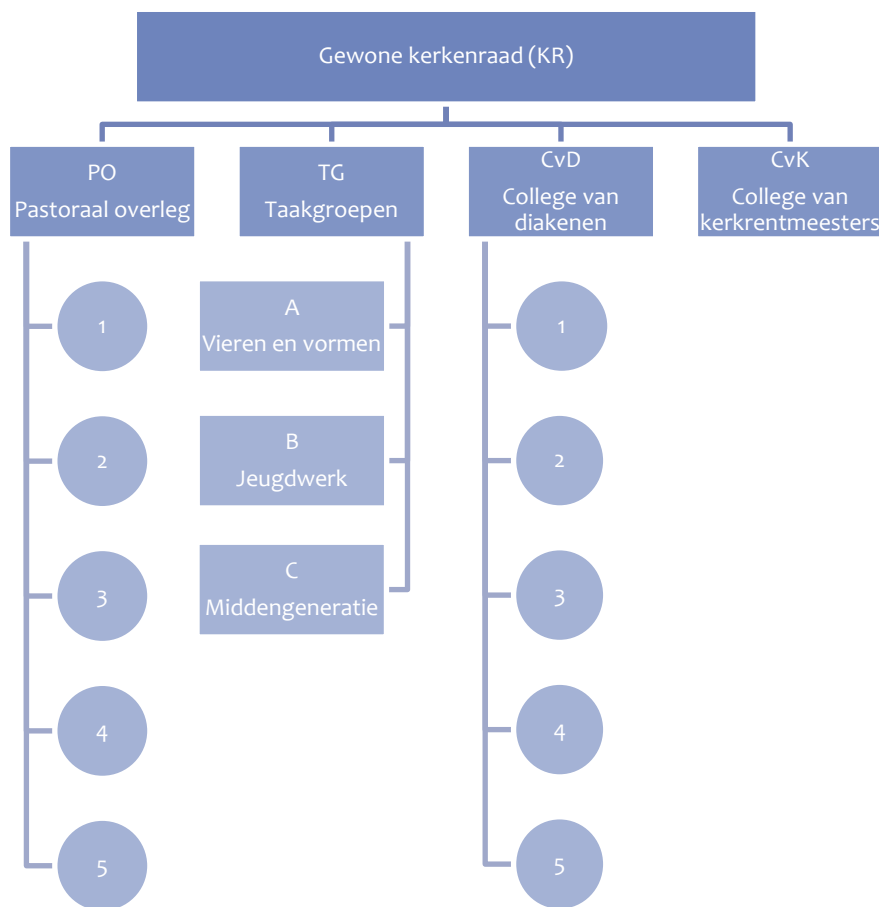
Het is de bedoeling om de communicatie tussen de verschillende groepen en de kerkenraad te verbeteren. Daarom willen we met een aantal taakgroepen gaan werken. Als later blijkt dat deze taakgroepen zinvol zijn dan bestaat de mogelijkheid meer taakgroepen te vormen. En we houden ook de mogelijkheid om wijkteams te gaan vormen zodat de communicatie over, en de afstemming van, de diaconale en pastorale zorg eenvoudiger wordt.

8.1 Organisatieschema

De kerkorde biedt de mogelijkheid om met een kleine kerkenraad te gaan werken die minder vaak vergadert en waarbij taken worden overgedragen aan taakgroepen.

Een gewone of een kleine kerkenraad?

We houden voorlopig vast aan een gewone kerkenraad (KR) met de 3 colleges: het college van diakenen (CvD) en het college van kerkrentmeesters (CvK) en het pastoraal overleg (PO) waarin de ouderlingen hun pastorale zorg afstemmen. Deze colleges breiden we uit met 3 taakgroepen (A+B+C). In de komende vier jaar gaan we nadenken over de vorming van een kleine kerkenraad zodat minder ambtsdragers nodig zijn. Met aandacht voor de communicatie in de kerkenraad als geheel door enkele keren per jaar samen te vergaderen met alle kerkenraadsleden. Op die manier willen we het ook voor jonge mensen eenvoudiger maken om voor een korte en afzienbare periode een bijdrage te leveren aan het kerkenwerk.

Afstemming pastorale en diaconale zorg

Om afstemming tussen pastorale en diaconale zorg te verbeteren zullen de diakenen 2x per jaar deelnemen aan het pastoraal overleg. In de toekomst kan dit gezamenlijk overleg uitgroeien naar het vormen van wijkteams waarin ouderlingen en diakenen hun pastorale en diaconale zorg op wijkniveau bespreken en afstemmen.

Actiepunten

1. Het organisatieschema sluit aan op de huidige opzet. Hoe we de taakgroepen gaan organiseren zal verder worden uitgewerkt door de kerkenraad.
2. In de komende vier jaar willen we de organisatie van een kleine kerkenraad met taakgroepen en wijkteams bespreken en mogelijk verder gaan uitwerken.
3. Er zal door het moderamen toegezien worden op een goede communicatie en tijdige beslismomenten.
4. Er zal door het moderamen initiatief genomen worden voor een samenhangende inzet van communicatiemiddelen, zoals: de kerkbode, een gemeentegids, de website, aanwezigheid in de sociale media, de uitzending van kerkdiensten en begrafenisdiensten.

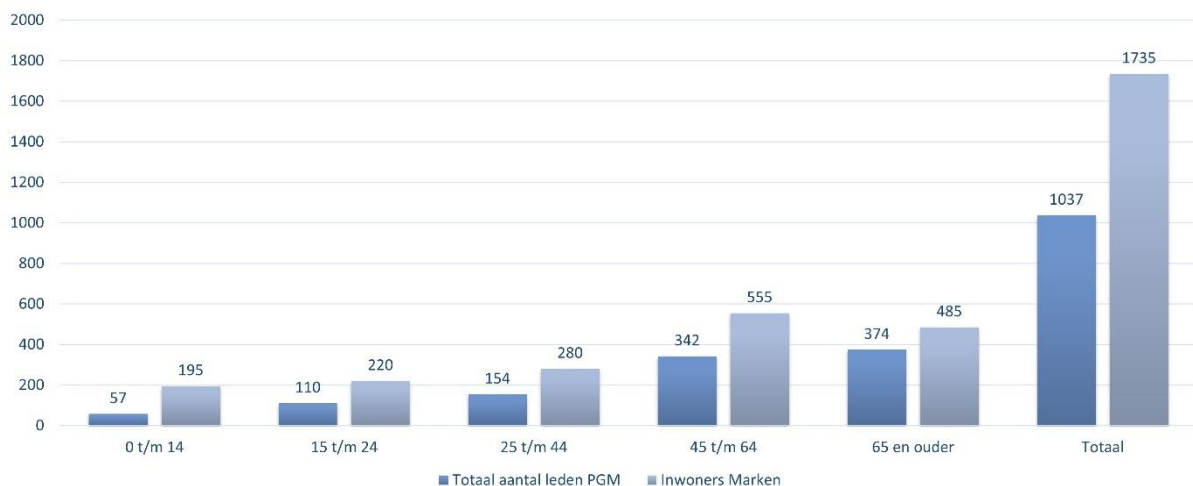
9 Middelen en gebouwen

De Werkgroep Beleid heeft een aantal keer gesproken over de toekomst van de kerkelijke gemeente op Marken. Hierbij is een analyse gemaakt van de huidige situatie, waaronder een sterkte-zwakte inventarisatie. Tevens zijn data verzameld van het aantal (verwachte) leden over de periode 2014-2030 en is inzicht verkregen in de omvang en herkomst van de geldmiddelen van de Protestantse Gemeente op Marken. Enkele getallen:

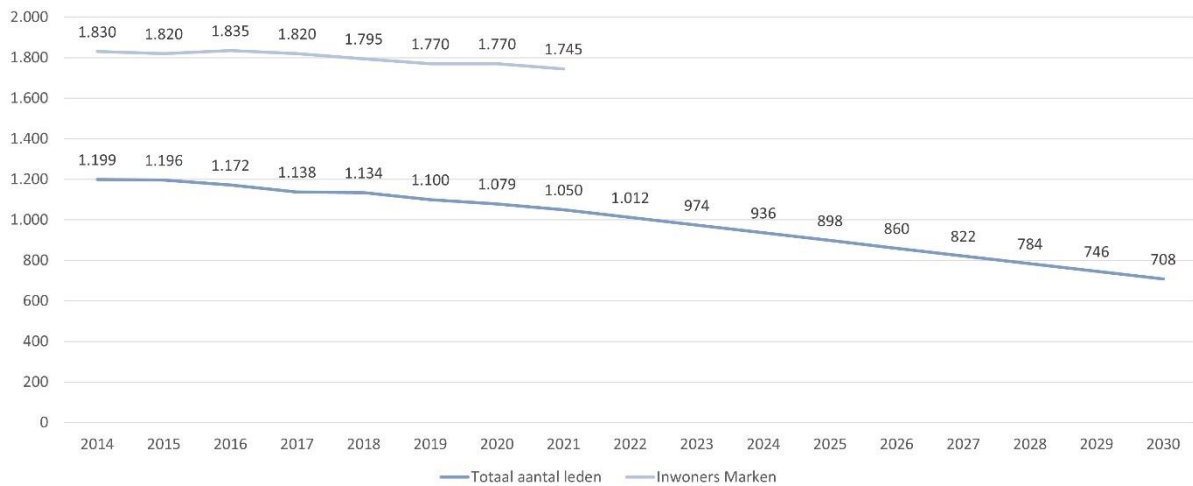
Aantal leden

In 2014 > 1199; in 2022 > 1012; in 2030 > 708 (schatting) Leeftijdsofbouw: 1/3 is tussen 0 en 40 jaar, 1/3 is tussen 41 en 65 jaar en 1/3 is 65+. De jaarlijkse geldmiddelen worden voor een groot deel opgebracht door de groep 65+ (zie tabel 1 en 2).

TABEL 1

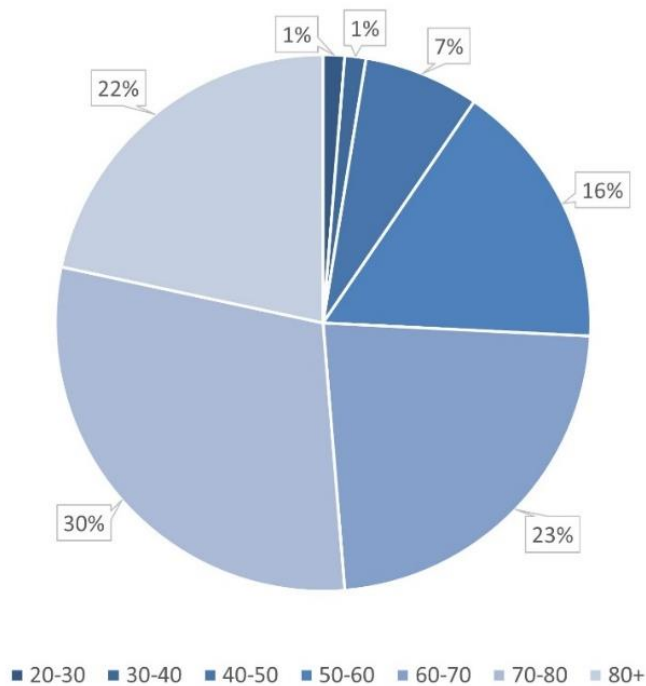
TABEL 2

Belangrijke vragen rond middelen en gebouwen

1. Is het te verwachten dat de jaarlijkse rekening sluit? Nu heeft de Protestantse Gemeente op Marken een jaarlijks tekort van 35.000 euro.
2. Hoeveel en welke gebouwen zijn er nodig voor onze christelijke gemeente?
3. Kunnen we ook op den duur, met toestemming van de landelijke kerk, een volledige predikantsplaats blijven betalen?

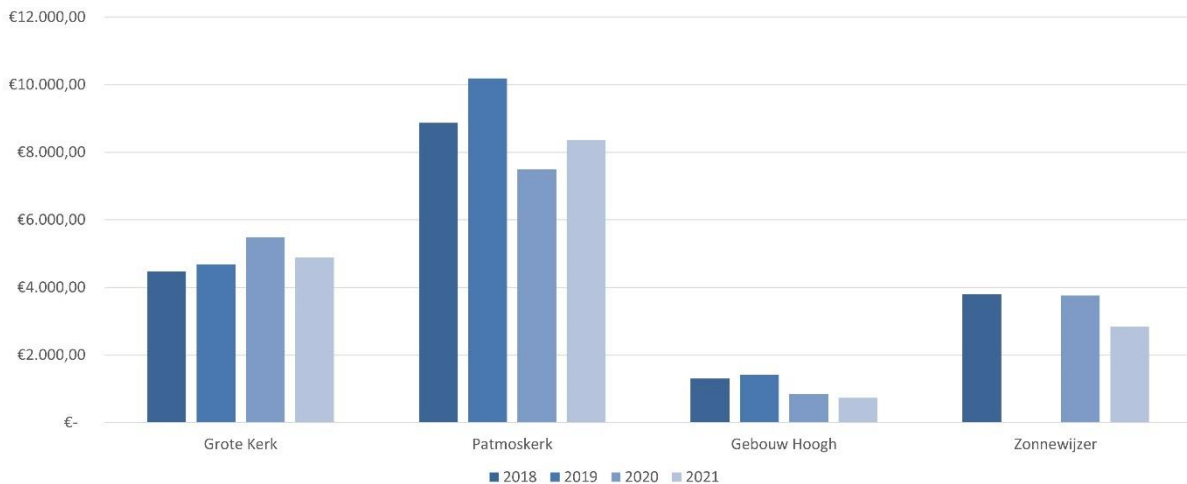
Het diagram hieronder laat de ontvangen kerkelijk bijdrage per leeftijdscategorie zien in 2021.

Energieprijzen en transitie

Ten gevolge van externe ontwikkelingen (energietransitie en hoge gasprijzen) ligt er grote druk om ook de gebouwen van de kerk te verduurzamen en te komen tot nieuwe vormen van verwarming en verlichting (zie tabel 3)

TABEL 3

Onderhoud gebouwen

Dit gaat op den duur, vergeleken met andere uitgaven, een (te) groot deel van de geldmiddelen van de Protestantse Gemeente op Marken opslokken.

9.1 Onderzoek gebouwen

We willen een Commissie Gebouwen instellen die rapport uitbrengt aan de kerkenraad van de Protestantse Gemeente op Marken. Dit rapport dient antwoord te geven op de vraag hoeveel ruimte er nodig is voor de kerntaken van onze christelijke gemeente met behulp van een programma van eisen (PvE), en hoe we dat kunnen betalen.

Actiepunten

1. We willen een gebouwencommissie instellen.
2. Middelen uit bestaand kapitaal bestemmen voor een kwalitatieve impuls in het pastoraat voor de middengeneratie.
3. Middelen bestemmen voor het behoud van minimaal 1,0 fte predikantsplaats voor de komende 10 jaar.
4. Herbezinning op de verschillende vormen van lidmaatschap van de Protestantse Gemeente op Marken: dooplid, belijdend lid, gastlid of vriend/steunend lid van de gemeente.

5. Het inzichtelijk maken van financiering en daarop afgestemde 'tarievenstructuur' voor betrokkenheid bij de kerk als organisatie.
6. Tarieven van dienstverlening van Protestantse Gemeente (rouw, trouw, gebouw, predikant) nader bezien.
7. Samenhangend en betaalbaar plan maken voor de Protestantse Gemeente die ruimte nodig heeft voor: vieringen, ontmoetingen, groepsactiviteiten zoals: clubs, kringen en vergaderingen.

Nawoord

Er ligt een heel plan op tafel. Hier en daar misschien zelfs wel ambitieus. Samen staan we dan ook voor de uitdagende opgave om samen met kinderen, jongeren en jonge mensen weer te gaan geloven. We hopen dat we dat met hart en ziel zullen doen, zoals we dat op Marken al generatie op generatie doen.

Maar er is ook alle reden toe om een beetje ambitieus te zijn. We hoeven het namelijk allemaal niet alleen te doen. Jezus Christus heeft ons beloofd dat Hij met zijn Geest met ons is. Juist nu de christelijke gemeente op Marken uitdagende tijden doormaakt mogen we daar houvast aan ontlennen. We vertrouwen erop dat dit plan ons de komende jaren hierbij op weg helpt.

Met hart en ziel ben je uitgenodigd om samen met ons op weg te gaan!

De kerkenraad van de Protestantse Gemeente op Marken